

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI

FILATELISTYCZNE

Nr 87

Grudzień 1938

Rok VIII

SZEŚĆ TANICH KOLEKCJI GWIAZDKOWYCH

- 1** 1 Witkowskiego lukusowego album do znaczków polskich P 11
1 Witkowskiego „Mały Katalog znaczków polskich 1939”
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz celofanowy
2 różne zeszyty do dubletów
100 wskaźników do błędów.

100 torebek do segregowania i przechowywania znaczków
1 zestawienie lepszych znaczków polskich

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 1 **zł 22.50**
Koszty wysyłki zł 1.—

- 2** 1 Witkowskiego album do zn. polskich P 15
1 Witkowskiego „Mały Katalog Znaczków Polskich 1939 r.”
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz tekturowy, 1 kajet do dubletów
100 torebek do segregowania i przechowywania znaczków.
200 dobrych znaczków polskich, każdy inny

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 2 **zł 9.—**
Koszty wysyłki zł —.80

DLA MŁODZIEŻY!

- 3** 1 Witkowskiego album do znaczków polskich dla młodzieży
1 Witkowskiego „Mały Katalog Znaczków Polskich 1939 r.”
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz tekturowy, 1 zeszyt do dubletów
500 nalepek formatu mniejszego do znaczków
20 torebek do segregowania i przechowywania znaczków.
111 dobrych znaczków polskich, każdy inny

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 3 **zł 5.50**
Koszty wysyłki zł —.60

- 4** 1 Witkowskiego album blanko 100 kart B 21/100
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz celofanowy
1 książeczka wkładkowa, oprawa płócienna
100 torebek do segregowania i przechowywania znaczków, 100 wskaźników do błędów itp.
100 narożników do całostek i bloków
10 serii nowszych znaczków europejskich
5 różnych bloczków pamiątkowych

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 4 **zł 25.—**
Koszty wysyłki zł 1.—

- 5** 1 Witkowskiego album blanko 50 kart B 21/50
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz tekturowy
2 różne zeszyty do dubletów
50 torebek do segregowania i przechowywania znaczków
25 narożników do całostek i bloków
30 znaczków europejskich nowszych wydań, w tym 2 bloki

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 5 **zł 9.50**
Koszty wysyłki zł —.80

DLA MŁODZIEŻY!

- 6** 1 album do znaczków zagranicznych w trwałej oprawie dla młodzieży
1 pincetka niklowana
1 ząbkomierz tekturowy
1 zeszyt do dubletów
500 nalepek do znaczków formatu mniejszego
20 torebek do segregowania i przechowywania znaczków
150 dobrych znaczków zagranicznych, każdy inny, specjalne zestawienia

Cena gwiazdkowa za kolekcję nr 6 **zł 4.50**
Koszty wysyłki zł —.60

Cena za kolekcje gwiazdkowe ściśle netto ważna do 10. I. 1939 - Należność płatna wyłącznie z góry

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH, ALE PRZEDĘ WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWDZIWOŚĆ

WYDZIAŁ
POCZTOWA
ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

1918 11.XI 1938

Bloczek pamiątkowy
XX-lecia
Niepodległości

1 bloczek stemplowany
 lub niestemplowany
zł 1.25

1 bloczek stemplowany
 specj. kasownikiem pa-
 miątkowym 11 XI 1938
 (był używany tylko 1 dzień!)
zł 1.90

1 SERIA
PORT GDAŃSK

z okazji XX-lecia
 5, 15, 25, 55 gr seria 4 wart.
zł 1.25

Ozdobna

KARTKA PAMIĄTKOWA

(jak reprodukcja po prawej stronie)

ze znaczkiem 20-lecia
 kasowana specjalnym
 kasownikiem XX-lecia
 11. XI. 1938 r.

(był tylko jeden dzień używany
 i tylko w Warszawie I.)

Cenna i piękna pamiątka

Cena kartki tylko **90 gr**

Bardzo rzadki komplet

36 pocztówek z **36**-ciu miejscowości
 Zaolzia frankowanych
 znaczkami polskimi i czeskimi
 kasowanymi datami z chwili
 zajęcia poszczególnych miej-
 scowości.

Wyjątkowa okazja

komplet tylko **90,- zł**

Mamy tylko kilka kompletów na składzie!

Kartki z znaczkami czeskimi, stemplowane
 kasownikiem polskim kolorowym z dnia za-
 jęcia Cieszyna 2. X. 38. Cena kartki zł 2.50

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK
POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Prenumerata: kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranicą cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL.“ — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wład. Fil.“ należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr 87

GRUDZIEŃ 1938

Rok VIII

SPIS TREŚCI: Spółczesne kierunki zbierania w Czechosłowacji, Antoni Łaszkiwicz — Znaczki Polskie — Nowości — Wspaniałe uroczystości z okazji 15-cia istnienia Związku Filatel. w Toruniu — Rozmaitości — Nalepki polskie, Dr. Stanisław Menhard, Brześć n/B. — Numizmatyka, A. Szczawiński.

*Wszystkim Szanownym Czytelnikom, Współpracownikom
i Sympetykom naszego pisma*

Wesołych Świąt

życzy

Redakcja i Administracja

Antoni Łaszkiwicz

Spółczesne kierunki zbierania w Czecho-Słowacji.

Zwykliśmy dotąd uważać międzynarodowość filatelistyki za rzecz niewzruszoną i nie ulegającą żadnym wątpliwościom. Jest to słuszne w odniesieniu do zbieracza generalnego, zbierającego cały świat czy Europę, jednak dziś ten rodzaj zbierania przeżył się, a zbieracze generalni są na wymarciu. Zbiory specjalizowane, będące obecnie bardziej rozpowszechnioną formą zbierania, otwierają pole do wykazania indywidualnych zamiłowań zbieracza, lecz tylko w granicach, zakreślonych mu przez instytucję, emitującą znaczki danego kraju. Na pozór więc zdawałoby się, że prędzej się spotkamy z indywidualnym traktowaniem zbiorów, niż z typem charakterystycznym dla pewnego narodu lub państwa. Tymczasem w latach ostatnich ujawniają się u filatelistów jednego narodu podobne tendencje i rodzi się możliwość charakterystyki grup narodowościowych niektórymi cechami indywidualnymi ich zbiorów.

Tak na przykład zbiorom angielskim właściwy będzie „plating“ czyli rekonstrukcja arkuszy ze znaczków pojedynczych. W Anglii bowiem zrodziła się po raz pierwszy myśl zbierania arkuszy i większych bloków, a z braku tychże, rekonstruowanie arkuszy ze znaczków pojedynczych. Rekonstrukcję tą ułatwiają fakt umieszczenia na dawnych znaczkach angielskich liter narożnych, określających położenie znaczka w arkuszu.

Amerykanie zbierają najchętniej znaczki na listach z pierwszego dnia obiegu — „first day covers“ oraz znaczki skasowane przed ich użyciem pocztowym — przed nalepieniem na przesyłkę — „pre-cancelled“.

Francuzi lubują się w narożnikach arkuszy z datą lub numerem: „coins numerotes et millesimes“, natomiast Niemcy, jakkolwiek mają w swych znaczkach również daty i to nie tylko w nadrukowych z okresu wojennego, lecz i w zasadniczych, preferują jednak zbieranie znaczków z górnym marginesem „Oberrandstücke“ oraz paręk znaczków różnych lub reklam z karnetów znaczkowych. Zamiłowanie zbieraczy Austrii do ząbkowań jest też znane powszechnie.

Przykładów takich można przytoczyć wiele, a wszystkie świadczą o istnieniu pewnych tendencji w filatelistyce, właściwych grupom narodowościowym.

Będąc w Czecho-Słowacji, starałem się zdać sobie sprawę z tego, czy w tym kraju, młodym pod względem filatelistycznym, zdołały się już wytworzyć pewne zamiłowania powszechne zbieraczy i pewien typ najczęstszy zbiorów. Czecho-Słowacja ma szereg wydań interesujących, jak znaczki przewrotowe, wydania z Hradczynem, wodne znaki, dalej ciekawe całości, listy i ostemplowania z okresu przejściowego. Jednak zainteresowania zbieraczy dotyczą głównie sposobu druku znaczków, układu znaczków w arkuszu i tego rodzaju obiekty cieszą się największym wzięciem. Mianowicie:

„Meziarski“ — są to znaczki z dwóch sąsiednich arkuszy, złączone ze sobą po przez pasek środkowy w położeniu normalnym lub odwróconym. Spotykają się zarówno

w wydaniach starszych, jak i nowszych i występują z reguły w znaczkach małego formatu. Wielkość arkusza drukowego określona jest wymiarem walca maszyny do rotacyjnego druku wklęsłego, posiadanej przez drukarnię Unię Graficzną w Pradze. Mianowicie średnica tych walców wynosi ok. 15 cm, co kryje arkusz długości 447 mm, szerokość użytkowa wynosi 274 mm. Na tym formacie mieści się jeden arkusz stu-

Wolny pasek środkowy pomiędzy dwoma arkuszami zn. 1.60 kor. z r. 1937. Z prawej strony u góry także pasek zadrukowany na znaczku 50 hal z r. 1938 z widokiem Pilzna. Rysunek na pasku środkowym przedstawia symbolicznie przemysł ciężki i browarnictwo miasta. Z prawej strony u dołu blok znaczków 5 hal z numerem formy.

Pasek środkowy zadrukowany znaczka 50 hal wydania 1938 r. z widokiem gotyckiej katedry w Koszycach (na sklepieniu tej katedry wymalowane są orły: polski i austriacki na pamiątkę zaślubin jagiellońsko-habsburskich z r. 1507). W tym stanie znaczki te są sprzedawane przez pocztę.

znaczkowy i jeden pięćdziesięcioznaczkowy, a pomiędzy nimi pozostaje wolny pas wielkości znaczka. Dwa sąsiednie znaczki arkusza 50-cio- i stuznaczkowego tworzą wraz z częścią tego pasa poszukiwany obiekt zbierania. Dawniej zbieranie takich parok połączone było z rozmaitymi kłopotami, jak kupno całego arkusza lub zabieganie się o względy urzędnika pocztowego. Widząc powodzenie tych pasków, poczta zaczęła sprzedawać je oddzielnie do celów filatelistycznych, mianowicie oddzielnie są drukowane i sprzedawane te paski środkowe wraz z dwoma rzędami znaczków, a oddzielnie znaczki w arkuszach po 50 i 100 sztuk. Filateliści słusznie domagali się, aby liczba tych pasków nie była wyższa, niż liczba wydanych arkuszy i żądaniu temu uczyniono obecnie zadość. Aby zwiększyć atrakcyjność tego rodzaju zbierania, w ostatnich wydaniach poczta zaczęła umieszczać na wolnych polach rysunki, wiążące się z treścią i charakterem znaczka, co zwiększyło na nie popyt i zainteresowanie się nimi. Rysunki te widzimy np. na znacz-

Kilka znaczków czeskich z kuponami zadrukowanymi; blok narożny wydania z Fügnerem. Wszystkie znaczki dużego formatu.

kach 50 halerzowych z czerwca i lipca 1938, wydanych z okazji wystaw w Pilźnie i w Koszycach.

Drugą rzeczą chętnie w Czechach zbieraną są numery form, umieszczane na lewym marginesie u dołu. Starannie wryte numery lub daty wypadają dość blisko znaczka i mogą być wyjęte z każdego arkusza. To też wielkie rozczarowanie spotkało jednego ze zbieraczy czeskich, gdy ten, będąc w Cieszynie, usiłował w miejscowym urzędzie pocztowym skompletować numery form w naszych znaczkach 50 gr z Marszałkiem Piłsudskim. Na wielką liczbę przejranych arkuszy znalazł zaledwie kilka sztuk z nieobciętymi numerami. W Czecho-Słowacji obiekty tego rodzaju zbierane są powszechnie, są katalogowane i wycenione odrębnie.

Kasowniki Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej w Pradze i imprez, które w ramach tej Wystawy odbyły się.

Trzecią rzeczą, stanowiącą najświeższy obiekt zbierania, są kupony, towarzyszące znaczkom dużego formatu 27,5×34 mm. Format arkusza drukowego 274×447 mm nie jest odpowiedni do druku arkuszy stuznaczkowych w układzie 10×10, przeto stosuje się tu układ 16×7. Ponieważ dawałoby to 112 znaczków, przeto w pierwszym i ostatnim szeregu pionowym jest tylko po jednym znaczku i po 6 czystych kuponów. Po raz pierwszy wydając dnia 2. IX. 1937 znaczki ku uczczeniu Purkiniego, zostały te wolne kupony wykorzystane na umieszczenie napisu i symbolicznego rysunku. Kupony spotkały się z wielkim powodzeniem i odtąd towarzyszą wszystkim znaczkom dużego formatu. Kupon dostaje na poczcie nabywca 7 znaczków, blok narożny — nabywca 15 znaczków.

Zbierane są więc parki z kuponem z prawej strony, z kuponem z lewej strony, lub też dla każdej wartości cztery bloki narożne. Również dawne ku-

Kasowniki okolicznościowe, które w czasie trwania Wystawy były w okienku filatelistycznym u. p. Praha I.

pony bez żadnego rysunku są poszukiwane.

Dopiero w dalszym rządzie zbierane są kasowniki z okresu przewrotowego i kasowniki okolicznościowe, których ostatnio jest w Czechach wielka różnorodność i kasowniki okolicznościowe wycofane z obiegu, aby filateliści mogli się w nie zaopatrzyć. Na załączonych reprodukcjach przedstawione są kasowniki używane podczas Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej w Pradze, na samej wystawie i w okienku filatelistycznym u. p. Praha 1. W tym samym czasie można też było zaopatrzyć się w kasowniki zlotu sokolskiego i poczty autobusowej.

Wytworzenie tak korzystnego dla poczty kierunku zbierania, stanowi w Czecho-Słowacji, niemałą zasługę władz centralnych pocztowych, kierowanych kolejno przez paru ministrów — filatelistów. Poczta, a pośrednio i skarb jest bardzo poważnie zasilany przez zbieraczy. —

ZNACZKI POLSKIE

Na pomoc zimową.

Ministerstwo Poczty i Tel. wprowadza do obiegu znaczki z nadpłatą na pomoc zimową, które będą sprzedawane w wszystkich placówkach p. — t. w czasie trwania ogólnopolskiej akcji zimowej tj. do dnia 30 kwietnia 1939 r. z ważnością obiegową do dnia 31 lipca. Wogóle ukazą się trzy wartości o jednakowym rysunku i to:

- 5+5 gr — ceglasty
- 25+10 gr — ciemno-fioletowy
- 55+15 gr — nieb.

Wartość 5 gr jest już w sprzedaży od 21 bm. a termin ukazania się pozostałych zostanie ustalony później.

Do decyzji Min. P. i T. należy się odnieść z największym uznaniem, że w ten sposób stara się nieść pomoc potrzebującym w tym ciężkim okresie zimowym. Ze swej strony znowu podkreślamy z zadowoleniem, że sprawa poruszana wielokrotnie na łamach naszego pisma doznała się realizacji, co było życzeniem ogółu filatelistów polskich.

Dodać jeszcze należy, że dopłata wynosi do wszystkich wartości zaledwie 30 gr do 85 gr nominału, przez co znaczki te niewątpliwie znajdą chętnych nabywców w kraju i zagranicą. Rysunek zaprojektował art. W. Boratyński, autor 12 rysunków serii historycznej. Trzeba przyznać, że temat został w ujęciu symbolicznym rozwiązany po mistrzowsku, a wykonanie techniką stalorytniczo-wkłęśtodrukową daje harmonijny obraz piękna.

Reprodukcja przedstawia nowy znaczek.

Wysokość nakładu znaczków historycznych.

W poprzednim numerze opisałyśmy poszczególne wartości znaczków wydanych z okazji XX. rocznicy odzyskania Niepodległości, a obecnie podajemy wysokość nakładu poszczególnych znaczków:

5 gr — 90.000.000	55 gr — 15.000.000
10 „ — 35.000.000	75 „ — 1.000.000
15 „ — 60.000.000	1 zł — 1.000.000
20 „ — 7.000.000	2 „ — 500.000
25 „ — 90.000.000	3 „ — 500.000
30 „ — 8.000.000	blok — 500.000
45 „ — 3.000.000	Port Gdańsk
50 „ — 5.000.000	5 gr — 500.000

15 „ — 500.000
25 „ — 1.000.000
55 „ — 500.000

Znaczek wydany z okazji powrotu Zaolzia do Macieży, który obok reproduujemy ukazał się w nakładzie 10.000.000 sztuk.

Nowe znaczki dopłaty.

Kończy się wreszcie okres przykrych dla filatelisty prowizoriów, bo ukazała się seria znaczków definitywnych dopłaty, która składa się z nast. wartości: 5, 10, 15

20, 25, 30, 50 gr i 1 zł. Wszystkie wartości wykonano w kolorze zielonym i w jednakowym rysunku.

FRANCJA. Tu ukazało się kilka znaczków o nowym rysunku, a kilka z obiegowych przedstawiających siewczynię, wydano w odmiennym kolorze.

Znaczkii opłaty (z siewczynią):

80 c — pomarańczowy	90 c — zielony
Znaczkii opłaty (z Merkurym):	
5 c — czerwony	20 c — fioletowy
10 c — szaroniebieski	25 c — oliwkowozielony

Poza tym wydano jeszcze znaczek pamiątkowy w dniu 11 listopada z okazji 20-lecia zakończenia wojny.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

- 65+35 c — zielonkawy

GDĄSK. Wszystkie nowe wartości z wodnym znakiem przedstawiającym swastykę uzupełniają obiegową serię.

Znaczkii opłaty:

- 3 fen — czekoladowy
15 fen — szkarłatny
1 guld — pomarańczowy i czarny

ISLANDIA. Dla uczczenia pamięci Erykson'a wydano serię znaczków w postaci bloku.

Znaczkii opłaty (pamiątkowe):

- 30+60+40 a — czerwony, zielony, fioletowy

NIEMCY. Dorocznym zwyczajem ukazała się seria znaczków dobroczynnych z dopłatą na pomoc zimową.

Znaczkii opłaty (dobroczynne):

3+2 fen — brązowy	12+6 fen — czerwobrunatny
4+3 fen — łupkowy	15+10 fen — brunatnolila
5+3 fen — jasnozielony	25+15 fen — ciemnoniebieski
6+4 fen — czarnozielony	40+35 fen — fioletowolila
8+4 fen — ceglasty	

JUGOSŁAWIA. Znaczkii wydane z dopłatą na pomoc dzieciom, przedstawiają te same rysunki co w roku ubiegłym, ponieważ powstały przez nadruk. Na nich słów: „SALVATE PARGVULOS“.

Znaczkii opłaty (dobroczynne):

50+50 p. ciemnobrunatny	1,50+1,50 d — pomarańczowoczerwony
1+1 d — ciemnozielony	2+2 d — karminowolila

TURCJA. Ostatnio wydano tu 2 serie znaczków, jedną z okazji rocznicy istnienia Republiki, drugą z okazji 10-lecia wprowadzenia alfabetu łacińskiego.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

2,5 c — zielony	7,5 c — karminowy
3 c — pomarańczowy	8 c — brunatnofioletowy
6 c — wiśniowy	12,5 c — niebieski

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

2,5 c — zielony	7,5 c — czerwony
3 c — brunatny	8 c — fioletowy
6 c — złoty	12,5 c — niebieski

WATYKAN. Z okazji kongresu archeologów wydano serię znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

- 5 c — sepia
- 10 c — czerwopomarańcz.
- 25 c — zielony
- 75 c — karminoworóżowy

80 c — purpurowy

1.25 l — niebieski

WŁOCHY. Z okazji rocznicy marszu na Rzym ukazały się znaczki opłaty i lotnicze.

Znaczki opłaty:

- 10 c — brunatny
- 20 c — różowy
- 25 c — zielony
- 30 c — brunatny
- 50 c — fioletowy
- 75 c — różowy

- 1.25 l — niebieski
- 1.75 l — szarolila

- 2.75 l — łupkowy
- 5 l — zielony

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):

25 c — zielony	2 l — niebieski
30 c — brunatny	3 l — wiśniowy
1.— l — fioletowy	5 l — zielony

PORTUGALIA. Znaczek 40 c — z r. 1935 zaopatrzone nadrukiem „OFICIAL“.

Znaczek urzędowy:

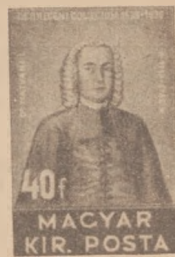
40 c — brunatny

Poza tym z okazji kongresu plantatorów wina, który odbył się w dniu 18 października w Lizbonie wydano serię znaczków okolicznościowych.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

- 15 c — fioletowy
- 25 c — ciemnobrunatny
- 40 c — czerwoniola
- 1.75 e — niebieski

WĘGRY. Obok reprodukujemy znaczki wydane z okazji 400-lecia uniwersytetu w Debreczynie, które opisałyśmy w poprzednim numerze.

ZAMORZE.

AUSTRALIA. W dniu 3 października ukazał się nowy znaczek za ½ d z kangurem.

Znaczek opłaty:

½ d — zielony

Poza tym ukazał się znaczek przedstawiający parę królewską.

Znaczek opłaty:

1 £ — czarny

CHILE. Serię znaczków z krajobrazami uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:

20 c — jasnoniebieski

50 c — ciemnofioletowy

FILIPINY. Ostatnio ukazały się znaczki urzędwe z napisem: O. B. COMMONWEALTH.

Znaczki urzędowe:

2 c — różowy

4 c — żółtozielony

6 c — ciemnobrunatny

8 c — fioletowy

10 c — karminowy

12 c — czarny

16 c — niebieski

20 c — indygo

30 c — pomarańczowoczerwony

CHAMBA. Znaczki Indyj Angielskich z Jerzwm VI zaopatrzone nadrukiem „CHAMBA STATE“.

Znaczki opłaty:

3 p — łupkowy

9 p — ciemnozielony

0,5 a — brunatny

1 a — karminowy

2 a — pomarańczowoczerw.

2,5 a — fioletowy

3 a — zielony

3,5 a — ultramaryna

4 a — ciemnobrunatny

6 a — zielonkawoniebieski

8 a — fioletowy

12 a — niebieski

1 r — czerwonobrunatny

i łupkowszary

2 r — brunatny i purpurowy

5 r — indygo i ciemnozielony

INDIE ANGIELSKIE. Znaczki urzędowe uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek urzędowy:

5 r — indygo i ciemnozielony

INDOCHINY FRANCUSKIE. Nowo-wydana wartość uzupełnia serię znaczków lotniczych.

Znaczek lotniczy:

67 c — niebieski

INDIE HOLENDERSKIE. W końcu października ukazały się 2 znaczki lotnicze z okazji 10-lecia istnienia linii lotniczej między Holandią a Indiami. Znaczki zaopatrzone napisem: „TEN JAAR LUCHTVAART“.

Znaczki opłaty (lotnicze):
 17½ + 5 c — brunatny
 20 + 5 c — szary

KANADA: W dniu 15 listopada wydano nowy znaczek 13 c.

Znaczek opłaty:
 13 c — ultramaryna

KENIA i TANGANIKA: Wartość 1 Ł uzupełnia serię znaczków z Jerzym VI.

Znaczek opłaty:
 1 Ł — czarny i czerwony

KONGO BELGIJSKIE. Na początku października ukazały się tu znaczki z okazji Międzynarodowego Kongresu Turystycznego, które zostały wydane również w formie bloku.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):
 5 c — niebieski i sepia
 30 c — niebieski i sepia
 1,50 fr — niebieski i sepia
 2,40 fr — niebieski i sepia
 2,50 fr — niebieski i sepia
 4,50 fr — niebieski i sepia

MAURETANIA. Ukazał się tu znaczek za 1.75 fr.

Znaczek opłaty:
 1.75 fr — niebieski

MAURITIUS. Serię znaczków z Jerzym VI uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:
 3 c — purpurowy i czerwony

NIKARAGUA. W obiegu znalazły się 3 nowe prowizoria.

Znaczki opłaty:
 3/25 c — pomarańczowy
 5/50 c — brunatny
 6 c/k — ultramaryna

MOZAMBIK. Znaczek 45 c przedrukowano nową wartością.

Znaczek opłaty:
 40/45 c — jasnoniebieski

NOWE HEBRYDY: Ukazały się tu nowe znaczki dopłatne z napisem: „POSTAGE TUE“ względnie „CHIFFRE TAXE“.

Znaczki dopłaty:
 5 c — zielony
 10 c — pomarańczowy
 20 c — czerwony
 40 c — oliwkowy
 1 fr — czerwony i zielony

NOWA ZELANDIA. Ukazał się tu znaczek „PRO JUVENTUTE“.

Znaczek dopłaty (dobroczynny):
 1+1 p czerwony

PARAGWAJ. Znaczki pamiątkowe wydano z napisem: „ORATORIA DE LA VIRGEN DE LA ASUNCIÓN — PATEON NACIONAL DE LOS HEROES“.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):
 5 p — szarozielony
 11 p — purpurowobrunatny

PERAK. Serię znaczków z podobizną sultana uzupełniono dalszymi wartościami.

Znaczki opłaty:
 10 c — purpurowy
 12 c — ultramaryna
 30 c — purpurowy i pomarańcz.
 50 c — czarny i brunatny

PATIALA. Znaczki Indji Ang. zaopatrzone nadrukiem: „PATIALA STATE“.

Znaczki opłaty:
 3 p — łupkowoszary
 ½ a — brunatny
 2 a — pomarańczowoczerw.
 2½ a — fioletowy
 3 a — zielony
 3½ a — ultramaryna
 4 a — ciemnobrunatny
 6 a — zielonkawoniebieski
 8 a — ciemnofioletowy
 12 a — jasnoniebieski
 1 r — czerw.brunat łupkowy
 2 r — brunatny i purpurowy
 5 r — indygo i ciemnozielony
 10 r — ciemno i jasnofiolet.
 15 r — ciemnozielony i brunat.
 25 r — jasnofiolet. i łupkowy

ST. LUCJA. Znaczki z portretem króla Jerzego VI zastąpią dotychczasowe.

Znaczki opłaty:
 ½ d — zielony
 1 d — fioletowy
 1½ d — czerwony
 2 d — szary
 2½ d — ultramaryna
 3 d — pomarańczowy
 6 d — jasnoniebieski
 1 sh — ciemnobrunatny
 2 sh — ciemnoniebieski/oliwkowym
 5 sh — łupkowy/purpurowym
 10 sh — czarny/żółtym

SYRIA. Ukazały się tu 3 znaczki prowizoryczne i 1 uzupełniający obiegowe.

Znaczki opłaty:
 2.50 / 4 p — pomarańczowy
 5 / 7.50 p — niebieski
 12.50/10 p — niebieski
 20 p — sepia

STANY ZJEDNOCZONE. W dalszym ciągu ukazują się znaczki uzupełniające serię z prezydentami.

Znaczki opłaty:

- 14 c — niebieski
- 15 c — szary
- 16 c — czarny
- 17 c — zielonkawy
- 18 c — czerwono-brunatny
- 19 c — lila
- 20 c — ciemnozielony
- 21 c — stalowoniebieski
- 22 c — ciemnoczerwony
- 5 d — czerwony i czarny

URUGWAJ. Ukazały się dwie wartości znaczków lotniczych.

Znaczki lotnicze:

- 1 p — czerwony
- 1,38 p — karminowy

WYSPIY TONGA. Z okazji 20-lecia panowania władczyni tego kraju królowej Saloty Tuban ukazały się znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

- 1 d — czerwony i czarny
- 2 d — purpurowy i czarny
- 2,5 d — niebieski i czarny

Wspaniałe uroczystości z okazji 15-lecia istnienia Związku Filatelistów w Toruniu

W dniach 3 i 4 grudnia 1938 obchodził Związek Filatelistów w Toruniu 15-lecie swego istnienia.

Rocznicy tej Związek pragnął nadać charakter uroczysty z kilku względów. Pierwszym względem był zamiar rekapitulacji wyników 15-letniej pracy przy złożeniu podziękowania tym osobom, które założyły Związek i pracę dla tego Związku stawiały bezinteresownie do dyspozycji.

Nadto miał obchód ten podkreślić doniosłość propagandy filatelistycznej idącej w łączności z propagandą pocztową.

Wreszcie miał program tej uroczystości uwypuklić moment koleżeńskiego współzycia między członkami Związku, jak również został wykorzystany zjazd ten dla zaznajomienia członków z wynikami pracy badawczej jednego z najbardziej znanych w Polsce i zagranicą filatelisty polskiego p. Stanisława Rembielińskiego z Warszawy.

Wszystkie te zadania uroczystości związkowe w całej pełni stowarzyszeniu dały.

W dniu 3 grudnia 1938 już od wczesnych godzin popołudniowych, panował w hotelu Polonia gorączkowy ruch, gdyż przykładano ostatnie prace około przygotowania uroczystości tym bardziej, że zapowiedziany był przyjazd całego szeregu gości zamiejskowych.

Odbywało się instalowanie oddziału pocztowego w lokalu hotelu Polonia i dekoracja sal jak również przygotowania dla rozmieszczenia eksponatów Muzeum Poczty i Tele-Komunikacji, które to eksponaty na prośbę skierowaną do Min. Poczty i Telegr. Ministerstwo łaskawie raczyło nadesłać.

O godz. 19,30 zagał prezes adw. Marian Niklewski najdzwyczajne jubileuszowe walne zebranie powitaniem licznie zebranych gości, przedstawicieli władz, członków honorowych i zwyczajnych.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów wydelegowało kustosza Muzeum Poczty i Tele-Komunikacji pułk. Włodzimierza Polańskiego i wice-kustosza muzeum Adolfa Schoepa z Warszawy.

Związek Stow. Filatelistycznych reprezentował wice-prezes Zw. Stow. prof. Antoni Łaskiewicz z Warszawy.

P. prof. Łaskiewicz razem z p. Stanisławem Rembielińskim reprezentowali także Radę Muzealną przy Muzeum Poczty i Tele-Komunikacji. Władze miejscowe reprezentował przedstawiciel miasta w osobie p. nacz. Basińskiego, zaś Urząd Pocztowy Toruń I naczelnik urzędu Pocztowego mgr. Philipp i zast. naczelnika p. Gerhardt.

Znaczący wypada, że za wyjątkiem prof. Stanisława Miksteina, któremu niestety stan zdrowia w ostatniej chwili nie pozwolił na przyjazd, Związek miał zaszczyt gościć u siebie wszystkich członków honorowych dotychczasowych a to: pułk. Włodzimierza Polańskiego I. członka honorowego, p. Włodzimierza Rachmanowa i prof. Antoniego Łaskiewicza wszystkich z Warszawy.

Po odczytaniu licznych depech gratulacyjnych od Związków zaprzyjaźnionych tudzież od członków, którym okoliczności nie pozwoliły na przybycie, w podniosłym nastroju zgromadzenie wybrało przewodniczącym I. swego członka honorowego p. pułk. Polańskiego, zapraszając do prezydium dalszych członków honorowych a na sekretarza p. Władysława Gosienieckiego z Torunia. Ukastytuowaniu się prezydium towarzyszyły gorące oklaski. Następnie prezes Związku przedstawił w szerokich zarysach działalność Związku w ubiegłym 15-leciu,

wskazał na stosunki, jakie panowały w Toruniu wśród filatelistów przed utworzeniem Zw. Filatelistów, kiedy to nieliczni filatelisci toruńscy musieli się zrzeszać w niemieckim Związku.

Wspomniał przy tym o Kółku Filatelistycznym, które powołał do życia już w 1920 roku uczniowie gimnazjum męskiego polskiego imieniem Kopernika.

W referacie podkreślił prelegent wielkie zasługi, które ponieśli około założenia i rozwoju Zw. Filatelistów w Toruniu p. Stanisław Krzyżanowski, który był pierwszym prezesem, założycielem Związku i p. Alfons Niklewski, zaznaczając, że ci dwaj członkowie założyciele przez 15 lat stale biorą żywy udział w życiu stowarzyszenia.

Z referatu wynikało dalej, że Związek zawsze dążył do tego, by w stosunku między członkami panowały zasady ścisłej koleżeńskości bez względu na stanowisko i zasoby poszczególnych członków, przy czym jako najważniejsza zasada podkreślano było przestrzeganie bezwzględnej uczciwości z wykluczeniem jakichkolwiek machinacji spekulacyjnych.

Ze sprawozdania wynikało, że dzięki ścisłemu przestrzeganiu tych zasad, praca w Związku rozwijała się od pierwszej chwili nader pomyślnie, przy czym wśród członków wytworzyło się życie tak koleżeńskie i serdeczne, że poprostu można mówić o jednej wielkiej rodzinie filatelistycznej, której obce są jakiegokolwiek zatargi osobiste lub innego rodzaju.

Dzięki tej współpracy wszystkich członków, osiągnięte zostały też poważne rezultaty, które Związkowi umożliwiły przeprowadzenie szeregu poważnych imprez filatelistycznych jak np. urządzenie wystawy z okazji 10-lecia w ramach obchodu 700-lecia m. Torunia, urządzenie wspólnej wycieczki na koszt Związku dla zwiedzenia Muzeum Poczty i Tele-Kom. w Warszawie, zorganizowanie I. zjazdu Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce, wyjednanie u najwybitniejszych filatelistów polskich, jak u prof. Stanisława Miksteina, p. radcy Włodzimierza Rachmanowa i St. Rembielińskiego naukowych wykładów filatelistycznych, przy czym także różni członkowie Związku Filat. w Toruniu w pewnych okresach dawali wykłady filatelistyczne. (Między innymi świetny referat prez. mec. Niklewskiego p. t. „Filatelistyka a prawo” — dop. red.)

Prelegent wspomniał też o bolesnych stratach, które poniósł Związek przez przedwczesną śmierć szeregu zasłużonych i długoletnich członków, wśród których wyliczył m. in. b. prezesa śp. Stanisława Szepetyśa, wielce zasłużonego filatelistę i badacza znaczków rosyjskich.

Wywody swe zakończył podziękowaniem dla Władz Poczтовых: Min. Poczty i Telekomunikacji, Muzeum Poczty i Tele-Komunikacji, oraz Lokalnych Władz Pocztowych, które to wszystkie instytucje dla pracy Związku okazywały zawsze wielkie zrozumienie.

Podkreślając, że wspomniane wyżej czynniki złożyły się wszystkie na pomyślny dotychczasowy rozwój Związku wyraził p. prezes Niklewski życzenie i przekonanie, że Związek w dalszym ciągu spełniać będzie swe zadanie, dla dobra filatelistyki polskiej.

Po zakończeniu referatu zabrał głos przewodniczący zebrania p. pułk. Polański, sprawiając Związkowi miłą i nieoczekiwaną niespodziankę. Otóż Ministerstwo Poczty i Telegrafów nadesłało przez p. pułk. Polańskiego dla tut. Związku cenne daty w postaci pięknie wydanej zbioru znaczków wydanych z okazji 20-lecia Niepodległości Państwa Polskiego oraz historyczne wydawn. muzeum wraz ze zbiorem wszystkich pocztówek historycznych, wydanych przy tej okazji. Nadto wręczył pan pułk. Polański nagrody przeznaczone dla rozlosowania między członków podczas tradycyjnej „loteryjki“, która w ten sposób doznała niejako urzędowego uznania, w postaci cennych odwrotek znaczków polskich.

Huczne oklaski towarzyszyły słowom prezesa, który dziękował za te piękne daty.

P. pułk. Polański i p. Schepp ze swej strony wręczyli tut. Związkowi cenne podarunki w postaci srebrnego pucharu z podstawką i stylizowanego herbu m. Warszawy. Za cenne daty zebrani wyrazili serdeczne podziękowania.

Następnie wśród ogólnego entuzjazmu i oklasków nastąpiło nadanie członkostwa honorowego p. Stanisławowi Krzyżanowskiemu i p. Alfonsowi Niklewskiemu, jako członkom założycielom Związku Filatelistów w Toruniu.

P. Stanisławowi Krzyżanowskiemu, jako organizatorowi sekcji wymiany i jako organizatorowi I. zebrania, na którym uchwalono założenie Związku, Zarząd wręczył srebrną papierośnicę z odpowiednią dedykacją. Nowomianowanym członkom honorowym zebrani zgotowali żywiolową owacją i gratulacjom nie było po prostu końca.

Następnie wysłuchali zebrani z wielkim zainteresowaniem nadzwyczaj ciekawego referatu p. Stanisława Rembielińskiego z Warszawy, który w swym obszernym i źródłowym opisie nie ograniczył się do suchego przedstawiania samych znaczków, lecz w barwnym wykładzie dał obraz historii Komitetu Obywatelskiego m. Warszawy, nawiązując do dnia 31 lipca 1914 roku, kiedy to Kom. ten w przededniu wojny światowej powołany został do życia.

Wykład obfitował w cały szereg wiadomości o pracach tego Komitetu dotąd nieopublikowanych, które to wiadomości zebrał w czasie swej długoletniej pracy badawczej nad pocztą miejską w Warszawie,

P. Stanisław Rembieliński z właściwą mu swadą w sposób humorystyczny przedstawił szereg epizodów, które towarzyszyły ustosunkowaniu się Kom. Obywatelskiego wobec władz okupacyjnych jak również przedstawił szereg machinacji osób stojących poza Komitetem, które widząc znaczne zainteresowanie tymi znaczkami przez podejście drukarzy itp. usiłowali stworzyć różne „próby“ i „błądnodruki“.

P. Rembieliński dane ilustrował okazami swego bogatego i na wielu międzynarodowych wystawach najwyższymi nagrodami odznaczonego zbioru. Gdy p. Rembieliński zakończył swój referat, który zawierał tyle ciekawych wspomnień historycznych, które z uwagi na 20-lecie Niepodległości Państwa Polskiego były szczególnie na czasie, wręczając Związkowi dla biblioteki swe dzieło o poczcie miejskiej w Warszawie, podniósł się głośnie oklaski całego zgromadzenia, które zagłuszały słowa prezesa wyrażającego podziękowanie za ten piękny wykład, który przyczynił się do wyjaśnienia całego szeregu błędnych zdań, które panowały w tej dziedzinie wśród członków.

Po tym referacie odbyła się wymiana znaczków i nadawanie poczty jubileuszowej.

Do późnych godzin spędzali członkowie ten pamiętny wieczór w koleżeńskej atmosferze.

Dzień 4 grudnia zgromadził brać filatelistyczną na wspólnym nabożeństwie w bazylice św. Jana w Toruniu. W podniosłych i serdecznych słowach przemówił od ołtarza do zgromadzonych filatelistów ks. prob. Aleksander Ziemiński, który jako wybitny znawca sztuki podniósł, że filatelistyka przez swe umiłowanie sztuki, która ujawnia się w znaczkach, stanowiących bardzo często istne arcydzieła, uszlachetnia człowieka i jest zamiłowaniem godnym poważnych i szlachetnie myślących ludzi. Dalej podniósł czcigodny kapłan wielkie znaczenie, jakie kolekcjonowanie znaczków ma dla dzieła misyjnego oraz dla propagandy myśli wzniosłych i szlachetnych.

Następnie odbyło się zwiedzenie miasta i wspólna fotografia.

W godzinach obiadowych odbyło się śniadanie, które wyдали nowomianowani członkowie honorowi p. Stanisław Krzyżanowski i p. Alfons Niklewski w białej sali hotelu Polonia.

O godzinie 17 rozpoczęła się z wielkim utęsknieniem przez ogół członków oczekiwana uroczysta „loteryjka“, podczas której wśród ogólnego napięcia i zadowolenia w sposób od 15 lat w Związku praktykowany rozlosowano 801 premii, które wszystkim członkom dały wielkie zadowolenie i radość, wzbogacając zbiory znaczkami i przynosząc różne wartościowe przyrzady do zbierania jak albumy, literaturę filatelistyczną oraz liczne i piękne znaczki.

O godz. 20.30 rozpoczął się bankiet, na którym wygłoszono szereg toastów. Prezes adw. Niklewski wniósł toast na pomyślność Związku, jako członków honorowych oraz na dalszy pomyślny rozwój serdecznych stosunków jakie panują między tut. Związkiem a wysokimi Władzami Pocztoowymi w ręce p. pułk. Polańskiego, I członka honorowego Związku.

W swym przemówieniu zaakcentował także prezes, że obchód 15-lecia łączy się także z jubileuszem 20-lecia pracy filatelistycznej w Niepodległej Polsce p. Włodzimierza Rachmanowa, który w uznaniu wybitnych zasług, które położył około zorganizowania wystawy w 1933 r., został zamianowany członkiem honorowym.

Pan pułk. Polański w serdecznych słowach wyraził życzenia dalszego rozwoju Związku.

Szereg dalszych przemów i toastów uświetnił ten bankiet filatelistyczny, na którym podawane były potrawy i napoje wyłącznie filatelistyczne, co wynikało z humorystycznie ujętego jadłospisu. Uroczystości przeciągnęły się do godzin porannych.

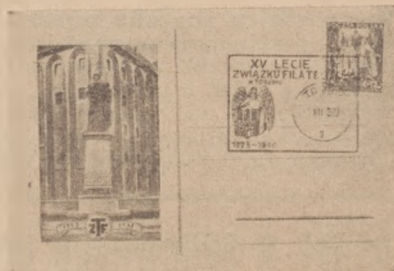
Frekwencja na wszystkich imprezach uroczystościowych była bardzo liczna.

Należy jeszcze podkreślić, że w lokalu wyłożone były na osobnych stołach wspaniałe ekspozycje prób nowszych znaczków polskich na ozdobnych kartonach Muzeum Poczty i Tele-Kom., które to ekspozycje były wystawione na Wszczęświatowej Wystawie w Paryżu i zostały tam odznaczone najwyższą nagrodą Grand Prix i złotym medalem.

Około tych ekspozycji gromadzili się liczni zbieracze, wdychając do tych niedostępnych i bezcennych skarbów.

Przez okres obchodu funkcjonował bardzo sprawnie oddział Urzędu Pocztoowego Toruń I, na którym to urzędzie można było otrzymać wszystkie wydania będących w obiegu znaczków polskich i portu Gdańsk jak również wycofane z obiegu kolekcje znaczków polskich, które normalnie otrzymać można tylko przy okienku filatelistycznym w Warszawie.

Przesyłki kasowane były specjalnym kasownikiem z herbem miasta Torunia. Związek wydał szereg

druków, m. in. druk własnej pocztówki pamiątkowej, oraz ozdobny spis członków zarządu, członków honorowych i zwykłych z ich miejscem zamieszkania.

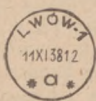
Na Urzędzie Pocztowym panował stały ruch. Prasa filatelistyczna była reprezentowana przez p. Hermanowskiego wydawcę czasopisma Ikaros i przez p. Jana Witkowskiego wydawcę Ilustrowanych Wiadomości Filatelistycznych.

Prasa miejscowa umieszczała życzliwe komunikaty o przebiegu uroczystości, zaś Radio Polskie ogłosiło odnośne komunikaty.

W tym miejscu wyraża Związek Filatelistów w Toruniu wszystkim Władzom, swym członkom honorowym i zwykłym serdeczne podziękowanie za liczny i serdeczny udział, wyrażając przekonanie, że pamiętne te dni obchodu przyczynią się do dalszego rozwoju idei filatelistyki ufundowanej na zasadach zdrowych i prawdziwie polskich.

ROZMAITOŚCI

Z okazji 20 rocznicy obrony Lwowa.

W związku z uroczystościami jakie obchodził Lwów z okazji 20 rocznicy bo-

haterskiej obrony, urząd pocztowy Lwów używał pamiątkowego kasownika, który przedstawia nasza reprodukcja

Spis treści.

Ze względu na brak miejsca spis treści z roku 1938 umieścimy w następnym numerze.

Świąteczne datowniki.

Wzorem lat ubiegłych główne urzędy pocztowe większych miast Polski będą używały okolicznościowych datowników z gwiazdą i życzeniami.

Jubileuszowa seria kart pocztowych.

Imponujący przedstawiają się nasze nowe karty pocztowe, których ogółem ukazało się 60 rodzajów w nakładzie: dla korespondencji krajowej (15 gr) 6 400.000 i dla korespondencji zagranicznej (30 gr) 200.000 sztuk. Ilustracje na poszczególnych kartach przedstawiają sławnych Polaków, arcydzieła malarskie zabytki historyczne i architektoniczne. Szczegółowy opis podamy w następnym numerze ze względu na brak miejsca.

Setna rocznica znaczka pocztowego.

Z okazji setnej rocznicy ukazania się pierwszego znaczka pocztowego, która przypada na dzień 6 maja 1940 r., Anglia zdecydowała się na wydanie pamiątkowego znaczka. Rozważane są dwa projekty: jeden z podobizną królowy Wiktorii

— jak przed stu laty, a drugi z portretem Rowlanda Hilla, twórcy znaczka pocztowego.

Zasłużona odprawa.

Gdańskim władcom nie podobały się nasze znaczki wydane dla tamtejszej poczty polskiej i zwrócili się do Komisarjatu R. P. o wycofanie tychże. Jest to typowy przykład mieszania się do nie swoich spraw i śmieszna zarazem pretensja, która ze strony Polski spotkała się z właściwą odprawą. Władze nasze bowiem pouczyły Gdańsk, że sprawa ta jest naszą sprawą wewnętrzną i nie ma potrzeby prowadzenia na ten temat dyskusji.

Pierwsze znaczki Grenlandii.

Do raz pierwszy ukazały się znaczki w sumie 7 wartości dla Grenlandii, posiadłości duńskiej, przez co katalogi wzbogaca się o jeszcze jedną pozycję. Na pięciu znaczkach będzie portret króla duńskiego, a na dwóch pozostałych — białe niedźwiedzie.

Filateliści wspierają wojnę.

Wiadomo, że na prowadzenie wojny trzeba trzech rzeczy: pieniędzy, pieniędzy, pieniędzy. Mając to na względzie utworzyła Japonia t. zw. „Fundusz Lotniczy”, na który zbiera się również dopłaty od znaczków pocztowych. Filateliści nabywający te znaczki chcąc nie chcąc popierają działania wojenne.

Przygoda znanego aeronauty.

Aeronautę belgijskiego Demuytera spotkała na Rusi Podkarpackiej niemiła przygoda, ponieważ balon i worek z pocztą dla filatelistów zaginął mu jak stwierdzono, podczas przewozu tychże.

Prosimy o odnowienie prenumeraty na I-sze półrocze 1939

Dr. Stanisław Menhard Brześć n/B.

Nalepki polskie

(Dokończenie)

Lp.	rodzaj	wymiary w mm	kolor	treść
8.	2	26×28	niebieska	W rogach wartości, w środku w podwójnym kole odznaka kolejowa złota i napis: „Na dom zdrowia zw. urzęd. c. k. kol. P. w Galicji koło stanisławowskie (1912).
9.	10 hal	26×34	czerwona szara	W owalu widok sanatorium i napis: „Na budowę domu zdrowia w Worochcie kupców i pomocników handlowych we Lwowie“, w rogach — wartości (1912).
10.	2	28×34	czerwona zielona wiśniowa	W owalu orzeł bez korony, gotujący się do wlotu na tle wschodzącego słońca, napis: Fundusz organizacyjny urz. c. k. poczty“, u góry w rogach wartości (1912).
11.	6	42×20	fioletowa	Widok domu narożnego, u góry napis: „Tibi Christe et Patriae“, u dołu: „Na własny dom tow. polsk. młodz. katol. uniw. Jagiell. Kraków“, w górnych rogach tarcze z napisem: „Polonia“, w dolnych — wartości (1912).
12.	5 h	26×30	jasny brąz	Postać siedząca z zawiązanymi oczami, na kolanach otwarta księga, w prawej ręce waga, napis: „Dom Prawników we Lwowie“, w lewym dolnym rogu — wartość (1912).
13.	5 h	24×26	czerwona	W kole monogram: „T. Z. B.“ w okół napis: Towarzystwo zapomogowe budowniczych“ a w dole — wartości (1912).
e) różne:				
1.	25 fen	20×25	czerwona	U góry na wstędze białej: „Czuj duch“, na dole „Straż“, poniżej 25 fen, w środku w owalu: ręka trzyma wiązkę prętów (1910).
		0×28	niebieska czerwona	Lewy górny róg napis: „Sypanie Kopca Grunwaldzkiego w Niepołomicach“, prawy — wartość, niżej widok sypania kopca (1910).
3.	4 hal	24×32	niebieska	U góry napis: „Na pomnik Słowackiego we Lwowie“, na dole w rogach wartości, w środku w kole popiersie Słowackiego (1911).
4.	4	27×34	w siedmiu rozmaitych kolorach	Popiersie Sobieskiego, poniżej napis: „Joannes III Sobieski“, górne rogi wartości. (Na odnowienie i utrzymanie kościoła polskiego na Kahlenbergu pod Wiedniem) (1908).
			w 5 rozmaitych kolorach	Postać św. Józefa, na dole na wstędze napis: Sankt Sosephus“, w górnych rogach wartości (1909).
			w 4 rozmaitych kolorach	W winiecie głowa Madonny w kolorach pastelowych, u dołu między wartościami napis „S. Maria“ (1911).
				Obie ostatnie nalepki wydawnictwem kościoła na Kahlenbergu przeznaczone dla Niemców.
5.	2	28×18	zielona	Lewy róg górny wartość, na wstędze na tle gałązek napis: Dar chełmski“ (1912).
6.	2	35×25	czerwona	Widok Wawelu, na dole napis: „Straż polska“, rogi górne — wartości (L909).
7.	4	26×36	niebieska ceglasta	Popiersie Księcia Józefa Poniatowskiego, w okół na wstęgach napisy: „Książę Józef Poniatowski 1813—1913 Straż polska w Krakowie“ (1913).
8.	2	36×28	brązowa	Górnik z młotem na tle fabryk, napis: Popierajmy przemysł polski — Zw. Kom. Młodz. Pol., dolne rogi — wartości (1912).

NUMIZMATYKA

Antoni Szczawiński — Toruń.

O monetach polskich.

(ciąg dalszy)

Rys. 55. W pasie który przechodzi przez środek monety napis w języku hebrajskim BRAHA, na niektórych BRAHOT. Nad napisem ogonek ptaka, a pod pasem leżące popiersie.

Brakteat ten znany jest w kilku odmianach. Według Stroszczyńskiego rys. ten przedstawia księcia pod kamieniem grobowym, napis ozna-

Rysunek 55

est". Na innych odmianach tego brakteatu P. Lewiński wyczytał po hebrajsku wyraz „brocho w'hacloho“ co oznacza „benedictio et gaudium“.

Rys. 59 jest odmianą brakteatu z rys. 58. Przedstawia on rycerza z tarczą i chorągwią w ręku, zaś w otoku napis hebrajski „iustitia gaudium“. Odmiana ta znana jest dotychczas zaledwie w jednym egzemplarzu i dlatego napis narazie należy uważać za rzecz wątpliwą.

Rysunek 60 przedstawia figurę siedzącą z kwiatem w lewej a palmą w prawej ręce. Z kilku hebrajskich liter niektórzy numiz-

Rysunek 56

Rysunek 57

Rysunek 58

Rysunek 59

Rysunek 60

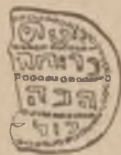
Rysunek 61

Rysunek 63

Rysunek 62

cza błogosławieństwo, zaś z rysunku ptaka należałoby wnioskować, że to jest kruk - godło śmierci. Najprawdopodobniej jest to wspomnienie śmierci Kazimierza Wielkiego w 1194 r.

Rys. 56 przedstawia dwa ptaki (prawdopodobnie orły) zwrócone ku sobie lecz z odwróconymi za siebie głowami, nad nimi napis hebrajski BRAHA. Niektóre okazy posiadają pod ptakami kilka niezrozumiałych hebrajskich liter.

Rys. 57. Figura idąca w lewo z rozłożonymi rękami. Po jednej i drugiej stronie figury zdeformowane hebrajskie litery.

Według X. Polkowskiego wyrazy hebrajskie na jednych brakteatach oznaczają „Braha Gnedz“, na innych znów „Mieszka Gnedz“. Wykonanie brakteatu niestaranne.

Rys. 58 przedstawia bardzo ciekawy okaz brakteatu. Nad dwiema liniami w obwodzie perefekowym widać popiersie zwrócone w prawo. U góry w otoku napis hebrajski, który według Lelewla oznacza „benedictio rectecta

matyca upatruja wyraz „misk“, inni znów „simha“ (gaudium). Wykonanie brakteatu bardzo złe.

Bardzo ciekawy typ brakteatu przedstawia rys. 61. Widzimy postać kobiecą jakby przyklekającą z palmową gałązką w ręku. Napis hebrajski według rzeczoznawców oznacza wyraz MAZAL TAVW (quod faustum filixque sit). Leleweł dopatruje się wyrazu „bonus mortuus“. Waga 2½ grana. Okaz bardzo rzadki.

Rys. 62. Brakteat bez rysunku — napisowy. „Rabbi (albo jubilate) Abraham ben Is-hak Jakób (albo Jubilate). Na innych wyraz w tłumaczeniu łacińskim według Lelewla „et antiquam fugam dedit perturbavit praesidium meum“. Jest to jeden z najciekawszych hebrajsko-napisowych brakteatów.

Rys. 63 przedstawia ptaka pozerającego węża. W otoku hebrajskie litery z których Leleweł wyczytał wyraz „none oblitni sumus“. Waga 2 grany, rys. poprawny i bicie delikatne.

ALBUMY DO ZNACZKÓW

w języku niemieckim przodujących firm wydawniczych
wydania 1939 r.

ALBUMY KA-BE

- Nr 18. Europa papier średni, solidna neutralna okładka, śruby wewnątrz, około 370 kart jednostronnie drukowanych, ca 11.000 pół. 1 tom. Waga ca 3 kg. . . . . Cena zł 36.—
Porto zł 2.—
- Nr 19. Zamorze papier i wykonanie jak wyżej. Około 430 kart, ca 13.000 pół. 1 tom. Waga ca 3,5 kg. . . . . Cena zł 38.—
Porto zł 2.—
- Nr 214. Europa la papier bezdrzewny, solidna okładka neutralna, śruby wewnątrz, około 650 kart, druk jednostronny, ca 17.000 pół. 2 tomy. Waga ca 8 kg . . . . . Cena zł 87.50
Porto zł 3.50
- Nr 215. Zamorze papier i wykonanie jak wyżej. Około 760 kart, ca 21.000 pół. 2 tomy. Waga ca 8 kg . . . . . Cena zł 95.—
Porto zł 3.50

Dla poważnego zbieracza

Europa, w 10 tomach luksusowych, neutralnych podwójnych okładkach . . . . . Cena zł 575.—
Porto zł 15.—

Uwaga: Dzięki specjalnej umowie możemy oferować albumy tego wydawnictwa po cenach nader korzystnych

ALBUMY SCHWANEBERGERA

- Nr 5228. Cały Świat dla początkujących, na śrubach, 368 stron, na ca 15.000 znaczków. 1 tom. Waga ca 1,5 kg . . . . . Cena zł 14.50
Porto zł 1.—

ALBUMY SCHAUBECK'A

- Albumy do bloczków cały świat, okładka podwójna płócienna, system śrubowy, 1 tom. Waga ca 1,5 kg . . . . . Cena zł 34.—
Porto zł 1.—

Wszelkie dodatki 1939 oraz lat ubiegł. do albumów KA-BE dostarczamy pocenach oryginal.

Uwaga: Inne albumy oraz dodatki wymienionych wydawnictw oraz **Borka** i t. p. po cenach **oryginalnych**.

Przyjmujemy stałe w miejsce zapłaty
lub **Kupujemy za gotówkę**

Znaczki polskie
z obiegowej korespondencji

placąc

80 gr	za	1000	sztuk	znaczków	mytych
60 "	"	1000	"	na	wycinkach
15 "	"	100	"	5gr	serii historycz.
25 "	"	100	"	10	"
20 "	"	100	"	15	"
1 "	"	1	"	20	"
15 "	"	100	"	25	"
1 "	"	1	"	30	"
2 "	"	1	"	45	"
1 "	"	1	"	50	"
75 "	"	100	"	55	"
3 "	"	1	"	75	"
15 "	"	1	"	1 zł	"
70 "	"	1	"	2	"
1.50 "	"	1	"	3	"
30 "	"	100	"	25 gr	Zaolzie
50 "	"	1	"	1 zł	150-cie Konst. USA.

Szczegółowy cennik zakupów
wysyłamy po nadesłaniu znaczka na odpow.
Znaczki nadsyłane muszą być ła utrzymane
Minimum wartości każdej przesyłki zł 5.—

Schaubecka

Luks. Narożniki do całostek
paczka 120 sztuk **tylko zł. 3.50**
porto zł. —.50
tylko ograniczona ilość na składzie!

W y b o r y

a) Znaczków Krajów Zamorskich

wysyłamy z bardzo
obszernego zapasu
po podaniu Krajów
interesujących W Pana

Ceny najniższe.

b) Znaczków Krajów Europejskich

wysyłamy na zasadzie nadesłanej
listy braków.

Ceny Konkurencyjne!

Przy zadanu wyborów prosimy
bliżej nam nieznanym klientom
o łask. podanie **referencji** lub **kaucję**

Duży wybór - Niskie ceny!

Najodpowiedniejszy Prezent na Gwiazdkę
to Witkowskiego albumy

na które wzorem lat ubiegłych daje-
my, od 10. XII. 38 r. do 10. I. 39 r.

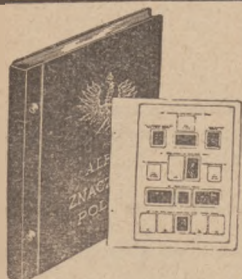
10% rabatu gwiazdkowego!

Witkowskiego album do znaczków pocztowych, wydanych na ziemiach polskich

Album P11 uwzględni wszystkie znaczki z zasadniczymi odmianami barw i papieru wydane przez władze pocztowe polskie i okupacyjne, t. j. wydania oficjalne, Litwy Środkowej, plebiscytowe, poczt miejskich, wojskowych i okupantów. Spięty systemem śrubowym, zawiera przeszło 100 jednostronnie drukowanych kart z przeszło 200 ilustracjami. Papier pierwszorzędny. Oprawa płócienna. Rozmiar 25,5×30 cm. Waga ca 1,5 kg. Corocznie ukazują się dodatki.

Cena zł **19.50**
Porto zł 1.—

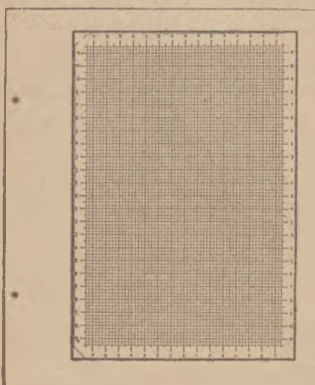

Witkowskiego albumy popularne do znaczków polskich

Album P17 zawiera 44 jednostronnie drukowanych kart z piśmiennego papieru, około 750 miejsc na znaczki, t. j. komplet. Przeszło 200 ilustracji. Oprawa broszurowana. Na okładce wskazówki dla początkujących. Rozmiar 21,5×28,5 cm. Waga ca 300 gr. Porto zł 0.60

Album P15 objętość jak P17, lepszy papier piśmienny. Oprawny w półpłótno, spięty systemem śrubo- **Cena zł 6.—**
wym, a więc uzupełnialny - - - - - Porto zł 1.—

Album P16 objętość jak album P15, papier bezdrzewny, oprawa płócienna. Spięty systemem śrubowym, **Cena zł 9.—**
a więc uzupełnialny - - - - - Porto zł 1.—

Witkowskiego albumy blanko z siatką

Album B21/50 dla nowoczesnego filatelisty, pozwala zbierać znaczki według własnego upodobania. Spięty systemem śrubowym. Objętość 50 jednostronnie drukowanych kart z nierazająca siatką. Oprawa płócienna. **Cena zł 6.30**
Rozmiar 29×24,5 cm. Waga ca 650 gr. Porto zł 1.—

Album B21/100 rozmiar i wykonanie takie same jak album B 21-50, tylko objętość większa **Cena zł 9.90**
ponieważ zawiera 100 kart. Waga ca 1 kg. Porto zł 1.—

Album B21/300 zawiera 300 kart takich samych jak w albumie B21-100 okładka podwójna, **Cena zł 27.—**
płócienna, śruby wewnątrz. Waga ca 3 kg Porto zł 3.—

Album B22/100 spięty systemem śrubowym, wykonanie podobne do albumów B21, papier pierwszorzędny, rozmiar 31,2×27,7 cm, podwójna okładka płócienna. Objętość 100 **Cena zł 18.90**
kart. Waga ca 1,5 kg - - - - - Porto zł 1.50

Album B22-300 wykonanie takie same, jak album B22-100, tylko większa objętość, ponieważ **Cena zł 39.—**
zawiera 300 kart. Waga ca 4 kg - - - - - Porto zł 3.—

Kup tani PREZENT o trwałej wartości!

Witkowski jest tani

BO DOSTARCZA NIE TYLKO ZNACZKI PO UCZCIWYCH NISKICH CENACH, ALE PRZEDĘ WSZYSTKIM ODPOWIADA ZA ICH JAKOŚĆ I PRAWOZIWOŚĆ